

उवाच देवकीपुत्रः प्रीयमाणो धनञ्जयं । एष शान्तनवो भीष्मः सेनयोरन्तरे स्थितः ।
 सन्निहत्य बलादेन विजयस्ते भविष्यति । बलात् संस्तमयस्तेन यत्रैषा भिद्यते चमूः ।
 न हि भीष्मशरानन्यः सोढुमुत्सहते विभो । ततस्तस्मिन् चणे राजंशोदितो वानरध्वजः ।
 सध्वजं सरथं साश्वं भीष्ममन्तर्दधे शरैः । स चापि कुरुमुख्यानामृषभः पाण्डवेरितान् ।
 शरव्रातैः शरव्रातान् बद्ध्वा विददार तान् । ततः पाञ्चालराजश्च धृष्टकेतुश्च वीर्यवान् ।
 पाण्डवो भीमसेनश्च धृष्टद्युम्नश्च पार्षतः । यमौ च चेकितानश्च कैकेयाः पञ्च चैव हि ।
 सात्यकिश्च महाबाहुः सौभद्रोऽथ घटोत्कचः । द्रौपदेयाः शिखण्डी च कुन्तिभोजश्च वीर्यवान् ।
 सुशर्मा च विराटश्च पाण्डवेया महाबलाः । एते चान्ये च बहवः पीडिता भीष्मसायकैः ।
 समुद्रताः फाल्गुनेन निमग्नाः शोकसागरे । ततः शिखण्डी वेगेन प्रमृष्ट्य परमायुधं ।
 भीष्ममेवाभिदुद्राव रक्ष्यमाणः किरीटिना । ततोऽस्थानुचरान् हत्वा सर्वान्णविभागवित् ।
 भीष्ममेवाभिदुद्राव वीभत्सुरपराजितः । सात्यकिश्चेकितानश्च धृष्टद्युम्नश्च पार्षतः ।
 विराटो द्रुपदश्चैव माद्रीपुत्रौ च पाण्डवौ । दुद्रुवोर्भीष्ममेवाजौ रक्षिता दृढधन्विना ।
 अभिमन्युश्च समरे द्रौपद्याः पञ्च चात्मजाः । दुद्रुवः समरेभीष्मं समुद्यतमहायुधाः ।
 ते सर्वे दृढधन्वानः संयुगेष्वपलायिनः । बद्ध्वा भीष्मानर्क्षुर्मागणैः क्षतमार्गणैः ।
 विधूय तान् वाणगणान् ये मुक्ताः पार्थिवोत्तमैः । पाण्डवानामदीनात्मा व्यगाहत वरूथिनीं ।
 चक्रे शरविघातश्च क्रीडन्निव पितामहः । नाभिसन्धत्त पाञ्चालैः स्मयमानो मुहुर्महजः ।
 स्त्रीत्वं तस्य तु संसृत्य भीष्मो वाणान् शिखण्डिने । जघान द्रुपदानीके रथान् सप्त महारथः ।
 ततः किल्बिषाशब्दः चणेन समभूतदा । मत्स्यपाञ्चालचेदीनां तमेकमभिधावतां ।
 ते नराश्वरथव्रातैर्मार्गणैश्च परन्तप । तमेकं च्छादयामासुर्मैघा इव दिवाकरं ।
 भीष्मं भागीरथोपुत्तं प्रतपन्तं रणे रिपून् । ततस्तस्य च तेषाञ्च युद्धे देवासुरोपमे ।
 किरीटी भीष्मानर्क्षत्पुरस्त्रात्य शिखण्डिनं ।
 इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्वणि भीष्मवधपर्वणि भीष्मपराक्रमे एकोनविंशधिकशतोऽध्यायः ॥ ११६ ॥
 ॥ सञ्जय उवाच । एवन्ते पाण्डवाः सर्वे पुरस्त्रात्य शिखण्डिनं । विव्यधुः समरे भीष्मं परिवार्य समन्ततः ।
 शतघ्नीभिः सुघोराभिः परिघैश्च परश्वधैः । मुद्गरैर्मुसलैः प्रासैः क्षेपणीयैश्च सर्वशः ।
 शरैः कनकपुष्पैश्च शक्तितोमरकम्पनैः । नाराचैर्वत्सदनैश्च भुशुण्डीभिश्च सर्वशः ।
 अताडयन् रणे भीष्मं सहिताः सर्वसृञ्जयाः । स विशीर्णतनुत्राणः पीडितो बद्धभिस्तदा ।
 न विव्यथे तदा भीष्मो भिद्यमानेषु मर्मासु । सन्दीप्तशरचापाग्निरस्त्रप्रसृतमारुतः ।
 नेमिनिर्द्वादसन्तापो महास्त्रोदयपावकः । चित्रचापमहाज्वालो वीरक्षयमहेन्धनः ।
 युगान्ताग्निसमप्रख्यः परेषां समपद्यत । विवृत्य रथसङ्घानामन्तरेण विनिःसृतः ।
 दृश्यते स्म नरेन्द्राणां पुनर्मध्यगतश्चरन् । ततः पाञ्चालराजश्च धृष्टकेतुमचिन्त्य च ।

५५५०

५५५५

५५६०

५५६५

५५७०

५५७५